Krótkie wprowadzenie do spektralnej analizy skupień Duże zbiory danych

Sławomir T. Wierzchoń

http://www.ipipan.waw.pl/~stw/sem190218/ML_PG.pdf

Instytut Podstaw Informatyki PAN

Seminarium "Machine Learning Gdańsk" Gdańsk, 19 lutego 2018

Treść

- 1 Szybkie intro
- 2 Algorytm NJW
- 3 Wady "klasycznego" grupowania spektralnego
- 4 Szybkie grupowanie spektralne
  - Sygnały i ich filtrowanie
  - Szacowanie odległości w przestrzeni spektralnej
  - Przybliżone wyznaczanie λ_k
  - Compressive spectral clustering

Literatura

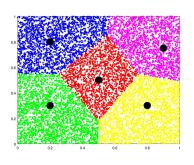
- strona: Applications of spectral graph theory
- U. von Luxburg. A tutorial on spectral clustering. Statistics and Computing, 17(4):395-416, 2007
- H. Jia, et al. The latest research progress on spectral clustering. Neural Comput. & Applic., 24(7-8):1477-1486, 2014
- M. Filippone, et al. A survey on spectral and kernel methods for clustering. Pattern Recognition, 41(1):176-190, 2008
- F. Chung. Spectral Graph Theory. AMS, Providence, RI, 1997
- S.T. Wierzchoń, M.A. Kłopotek. Modern Algorithms of Cluster Analysis, Springer 2018

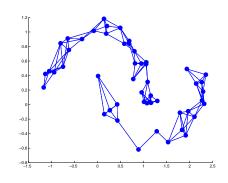
4□ > 4□ > 4 = > 4 = >

Szybkie intro

- $X = (\mathbf{x}_1, \dots, \mathbf{x}_m)^{\mathrm{T}} \in \mathbb{R}^{m \times n}$ macierz danych.
- $S \in \mathbb{R}^{m \times m}$ macierz podobieństwa; $s_{ij} = \mathfrak{s}(\mathbf{x}_i, \mathbf{x}_j)$, np. $s_{ij} = \exp(\|\mathbf{x}_i \mathbf{x}_j\|^2/\sigma^2)$, przy czym $s_{ij} = 0$ gdy $\exp(\|\mathbf{x}_i \mathbf{x}_j\|^2/\sigma^2) \leqslant \tau$.
- Podsumowaniem jest nieskierowany, ważony graf $\Gamma = (V, E, S)$, gdzie $V = \{v_1, \dots, v_m\} = \{1, \dots, m\}$, $\{i, j\} \in E$ gdy $s_{ij} > 0$.

Skupienie – różne spojrzenia

Rysunek: Spojrzenie "globalne": skupienia to zwarte i dobrze separowalne grupy obiektów vs spojrzenie "lokalne": skupienie to zbiór wzajemnie podobnych obiektów.

Szybkie intro: kryteria rozcinania grafu

Niech cut $(A, B) = \sum_{i \in A} \sum_{i \in B} s_{ij}$. Wówczas

$$cut(C_1, ..., C_k) = \sum_{j=1}^k cut(C_j, C_j^c)$$

$$RCut(C_1, ..., C_k) = \sum_{j=1}^k \frac{cut(C_j, C_j^c)}{|C_j|}$$

$$NCut(C_1, ..., C_k) = \sum_{j=1}^k \frac{cut(C_j, C_j^c)}{vol(C_j)}$$

gdzie
$$C_j^c = V \setminus C_j$$
, $vol(C_j) = \sum_{i \in C_i} d_i$

Szybkie intro: Laplasjan kombinatoryczny

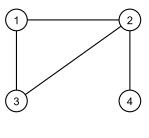
- L = D S, gdzie $D = \operatorname{diag}(S\mathbf{e}) = \operatorname{diag}(\mathsf{d}_1, \dots, \mathsf{d}_m)$.
- L symetryczna i dodatnio pół-określona, tzn. $\mathbf{x}^{\mathrm{T}} L \mathbf{x} = \frac{1}{2} \sum_{i,j=1}^{m} s_{ij} (x_i x_j)^2$
- $L = U \Lambda U^{\mathsf{T}}$, $\Lambda = \operatorname{diag}(\lambda_1, \dots, \lambda_m)$, $U = (\mathbf{u}_1, \dots, \mathbf{u}_m)$, oraz $0 = \lambda_1 \leqslant \lambda_2 \leqslant \dots \leqslant \lambda_m$. $\mathbf{u}_1 = c\mathbf{e} \Rightarrow \sum_i u_{i2} = 0$.
- (Γ spójny) $\Rightarrow \lambda_2 > 0$. Jeżeli $\Gamma' = (V, E'), E' \subset E$ to $\lambda_2(\Gamma') \leqslant \lambda_2(\Gamma)$

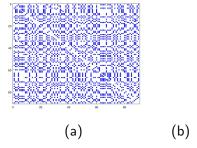
Przykład: Graf i jego laplasjan

$$S = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \ \mathbf{d} = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$L = D - S = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -1 & 0 \\ -1 & 3 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

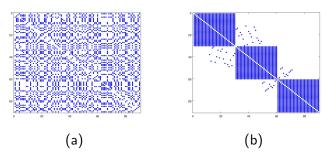

Przykład: Porządek Fiedlera

Rysunek: macierz L: (a) oryginalna, (b) po posortowaniu względem wartości $\mathbf{u}_2$

Przykład: Porządek Fiedlera

Rysunek: macierz L: (a) oryginalna, (b) po posortowaniu względem wartości $\mathbf{u}_2$

Szybkie intro: normalizowany Laplasjan

- $\mathcal{L} = D^{-1/2}LD^{-1/2} = \mathbb{I} D^{-1/2}SD^{-1/2}.$
- $\mathcal{L}$ symetryczna i dodatnio pół-określona, tzn. $\mathbf{x}^{\mathrm{T}}\mathcal{L}\mathbf{x} = \frac{1}{2}\sum_{i,j=1}^{m} s_{ij}(x_i/\sqrt{\mathrm{d}_i} x_j/\sqrt{\mathrm{d}_j})^2$
- $\mathcal{L} = U \Lambda U^{\mathsf{T}}$, $\Lambda = \mathrm{diag}(\lambda_1, \dots, \lambda_m)$, $U = (\mathbf{u}_1, \dots, \mathbf{u}_m)$, oraz $\mathbf{0} = \lambda_1 \leqslant \lambda_2 \leqslant \dots \leqslant \lambda_m \leqslant \mathbf{2}$. $\mathbf{u}_1 = D^{1/2}\mathbf{e}$. $\lambda_m = 2$ w.t.w. Γ graf dwudzielny.

Szybkie intro: więcej o *RCut* (1)

Niech $H = (\mathbf{h}_1, \dots, \mathbf{h}_k)$ będzie macierzą taką, że

$$h_{ij} = \begin{cases} 1/\sqrt{|C_j|} & v_i \in C_j \\ 0 & wp.p. \end{cases}, \quad i = 1, \ldots, m, j = 1, \ldots, k$$

Mamy $\|\mathbf{h}_j\| = \mathbf{h}_j^{\mathrm{T}}\mathbf{h}_j = 1$, $\mathbf{h}_i^{\mathrm{T}}\mathbf{h}_j = 0$, $i \neq j$ tzn. $H^{\mathrm{T}}H = \mathbb{I}$.

$$\mathbf{h}_{j}^{\mathtt{T}} \mathcal{L} \mathbf{h}_{j} = \sum_{lpha,eta} s_{lpha,eta} (h_{lpha j} - h_{eta j})^{2} = rac{\mathsf{cut}(\mathcal{C}_{j},\mathcal{C}_{j}^{m{c}})}{|\mathcal{C}_{j}|} = (\mathcal{H}^{\mathtt{T}} \mathcal{L} \mathcal{H})_{jj}$$

$$\textit{RCut}(\textit{C}_1, \dots, \textit{C}_k) = \sum_{j=1}^k \boldsymbol{h}_j^T \textit{L} \boldsymbol{h}_j = \sum_{j=1}^k (\textit{H}^T \textit{L} \textit{H})_{jj} = \texttt{tr}(\textit{H}^T \textit{L} \textit{H})$$

Szybkie intro: więcej o *RCut* (2)

$$\min_{(C_1,\ldots,C_k)\in\mathcal{C}^k}\operatorname{tr}(H^{\mathsf{T}}LH), \text{ gdzie } H \text{ jak wyżej}$$

Relaksacja:

$$\min_{\substack{H \in \mathbb{R}^{m \times k} \\ H^{\mathrm{T}}H = \mathbb{I}}} \mathrm{tr}(H^{\mathrm{T}}LH)$$

Na mocy tw. Fan'a (1947), por. (Mirzal & Furukawa, 2010)

$$\min_{\substack{H \in \mathbb{R}^{n \times k} \\ H^{\mathsf{T}}H = \mathbb{T}}} \operatorname{tr}(H^{\mathsf{T}}LH) = \sum_{j=1}^{\kappa} \lambda_{j} \quad \text{jeżeli } H = (\mathbf{u}_{1}, \dots, \mathbf{u}_{k})R$$

gdzie $\mathbf{u}_i$ - wektor własny odpowiadający i-tej minimalnej w.w. λ_i laplasjanu L, oraz $R \in \mathbb{C}^{k \times k}$ - macierz unitarna.

Szybkie intro: więcej o NCut (1)

Niech $H = (\mathbf{h}_1, \dots, \mathbf{h}_k)$ będzie macierzą taką, że

$$h_{ij} = \left\{ egin{array}{ll} 1/\sqrt{vol(C_j)} & v_i \in C_j \ 0 & wp.p. \end{array}
ight., \quad i=1,\ldots,m, j=1,\ldots,k$$

Mamy $\mathbf{h}_{j}^{\mathrm{T}} D \mathbf{h}_{j} = 1$, $\mathbf{h}_{i}^{\mathrm{T}} \mathbf{h}_{j} = 0$, $i \neq j$ tzn. $H^{\mathrm{T}} D H = \mathbb{I}$.

$$\mathbf{h}_{j}^{\mathtt{T}} L \mathbf{h}_{j} = \sum_{\alpha,\beta} s_{\alpha,\beta} (h_{\alpha j} - h_{\beta j})^{2} = \frac{\mathsf{cut}(\mathit{C}_{j},\mathit{C}_{j}^{\mathtt{c}})}{\mathit{vol}(\mathit{C}_{j})} = (\mathit{H}^{\mathtt{T}} \mathit{L} \mathit{H})_{jj}$$

$$\mathit{NCut}(\mathit{C}_1,\ldots,\mathit{C}_k) = \sum_{j=1}^k \mathbf{h}_j^{\mathtt{T}} \mathit{L} \mathbf{h}_j = \sum_{j=1}^k (\mathit{H}^{\mathtt{T}} \mathit{L} \mathit{H})_{jj} = \mathtt{tr}(\mathit{H}^{\mathtt{T}} \mathit{L} \mathit{H})$$

Szybkie intro: więcej o *Ncut* (2)

Relaksacja zadania NCut przyjmuje postać

$$\min_{\substack{H \in \mathbb{R}^{n \times k} \\ H^{\mathsf{T}}DH = \mathbb{I}}} \mathsf{tr}(H^{\mathsf{T}}LH)$$

Niech $Q = D^{1/2}H$. Wówczas

$$\min_{\substack{Q \in \mathbb{R}^{n imes k} \ Q^{\mathrm{T}}Q = \mathbb{I}}} \mathrm{tr}ig[Q^{\mathrm{T}}ig(m{D^{-1/2}LD^{-1/2}}ig)Qig] = \min_{\substack{Q \in \mathbb{R}^{n imes k} \ Q^{\mathrm{T}}Q = \mathbb{I}}} \mathrm{tr}ig(Q^{\mathrm{T}}m{\mathcal{L}}Qig)$$

i można skorzystać z tw. Fan'a (1949), tzn. rozwiązaniem jest $Q = (\mathbf{u}_1, \dots, \mathbf{u}_k)R$, gdzie $\mathbf{u}_i$ to *i*-ty wektor własny macierzy $C = D^{-1/2}ID^{-1/2}$

Algorytm NJW (Ng, Jordan & Weiss, 2002) – skąd taki pomysł?

$$S = \begin{bmatrix} S^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & S^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & S^{(3)} \end{bmatrix} \quad \Rightarrow \quad \mathcal{L} = \begin{bmatrix} \mathcal{L}^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & \mathcal{L}^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & \mathcal{L}^{(3)} \end{bmatrix}$$

$$Y = \begin{bmatrix} y^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & y^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & y^{(3)} \end{bmatrix}, y^{(i)} = \sqrt{D^{(i)}} \mathbf{e}_{C_i} \Rightarrow Z = \begin{bmatrix} \mathbf{e}_{C_1} & 0 & 0 \\ 0 & \mathbf{e}_{C_2} & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{e}_{C_3} \end{bmatrix}$$

Algorytm NJW (Ng, Jordan & Weiss, 2002) – skąd taki pomysł?

Dane są 3 rozłączne grupy C_1, C_2, C_3

$$S = \left[\begin{array}{ccc} S^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & S^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & S^{(3)} \end{array} \right] \quad \Rightarrow \quad \mathcal{L} = \left[\begin{array}{ccc} \mathcal{L}^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & \mathcal{L}^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & \mathcal{L}^{(3)} \end{array} \right]$$

Dominujące wektory własne

$$Y = \begin{bmatrix} y^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & y^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & y^{(3)} \end{bmatrix}, y^{(i)} = \sqrt{D^{(i)}} \mathbf{e}_{C_i} \Rightarrow Z = \begin{bmatrix} \mathbf{e}_{C_1} & 0 & 0 \\ 0 & \mathbf{e}_{C_2} & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{e}_{C_3} \end{bmatrix}$$

Algorytm NJW (Ng, Jordan & Weiss, 2002) – skąd taki pomysł?

Dane są 3 rozłączne grupy C_1, C_2, C_3

$$S = \left[egin{array}{ccc} S^{(1)} & 0 & 0 \ 0 & S^{(2)} & 0 \ 0 & 0 & S^{(3)} \end{array}
ight] \quad \Rightarrow \quad \mathcal{L} = \left[egin{array}{ccc} \mathcal{L}^{(1)} & 0 & 0 \ 0 & \mathcal{L}^{(2)} & 0 \ 0 & 0 & \mathcal{L}^{(3)} \end{array}
ight]$$

Dominujące wektory własne

$$Y = \begin{bmatrix} y^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & y^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & y^{(3)} \end{bmatrix}, y^{(i)} = \sqrt{D^{(i)}} \mathbf{e}_{C_i} \Rightarrow Z = \begin{bmatrix} \mathbf{e}_{C_1} & 0 & 0 \\ 0 & \mathbf{e}_{C_2} & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{e}_{C_3} \end{bmatrix}$$

Algorytm NJW (Ng, Jordan & Weiss, 2002) – skąd taki pomysł?

Dane są 3 rozłączne grupy C_1, C_2, C_3

$$S = \left[egin{array}{ccc} S^{(1)} & 0 & 0 \ 0 & S^{(2)} & 0 \ 0 & 0 & S^{(3)} \end{array}
ight] \quad \Rightarrow \quad \mathcal{L} = \left[egin{array}{ccc} \mathcal{L}^{(1)} & 0 & 0 \ 0 & \mathcal{L}^{(2)} & 0 \ 0 & 0 & \mathcal{L}^{(3)} \end{array}
ight]$$

Dominujące wektory własne

$$Y = \begin{bmatrix} y^{(1)} & 0 & 0 \\ 0 & y^{(2)} & 0 \\ 0 & 0 & y^{(3)} \end{bmatrix}, y^{(i)} = \sqrt{D^{(i)}} \mathbf{e}_{C_i} \Rightarrow Z = \begin{bmatrix} \mathbf{e}_{C_1} & 0 & 0 \\ 0 & \mathbf{e}_{C_2} & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{e}_{C_3} \end{bmatrix}$$

$$z_{ij}=y_{i,j}/\|\mathbf{y}_{i\cdot}\|$$

WE: symetryczna macierz S taka, że $s_{ii} = 0$

- 1 wyznacz $S = D^{-1/2}SD^{-1/2}$ $D = \operatorname{diag}(S\mathbf{e}) = \operatorname{diag}(\mathsf{d}_1, \dots, \mathsf{d}_m)$
- 2 wyznacz $Y = (\mathbf{y}_1, \dots, \mathbf{y}_k)$; $\mathbf{y}_i i$ -ty dominujący wektor
- macierz $Z = [z_{ii}], i = 1, \dots, m, j = 1, \dots, k$ o elementach

$$z_{ij}=y_{i,j}/\|\mathbf{y}_{i\cdot}\|$$

4 wyznacz finalny podział danych reprezentowanych przez

WE: symetryczna macierz S taka, że $s_{ii} = 0$

- wyznacz $S = D^{-1/2}SD^{-1/2}$, $D = \operatorname{diag}(Se) = \operatorname{diag}(d_1, \dots, d_m)$
- 2 wyznacz $Y = (\mathbf{y}_1, \dots, \mathbf{y}_k)$; $\mathbf{y}_j j$ -ty dominujący wektor własny $\mathcal{S}$
- 3 rzutuj wiersze macierzy Y na sferę jednostkową, tzn. utwórz macierz $Z=[z_{ij}],\ i=1,\ldots,m,\ j=1,\ldots,k$ o elementach

$$z_{ij} = y_{i,j}/\|\mathbf{y}_{i\cdot}\|$$

4 wyznacz finalny podział danych reprezentowanych przez macierz Z

WE: symetryczna macierz S taka, że $s_{ii} = 0$

- wyznacz $S = D^{-1/2}SD^{-1/2}$, $D = \operatorname{diag}(S\mathbf{e}) = \operatorname{diag}(\mathsf{d}_1, \dots, \mathsf{d}_m)$
- 2 wyznacz $Y = (\mathbf{y}_1, \dots, \mathbf{y}_k)$; $\mathbf{y}_j j$ -ty dominujący wektor własny $\mathcal{S}$
- 3 rzutuj wiersze macierzy Y na sferę jednostkową, tzn. utwórz macierz $Z=[z_{ij}],\ i=1,\ldots,m,\ j=1,\ldots,k$ o elementach

$$z_{ij}=y_{i,j}/\|\mathbf{y}_{i\cdot}\|$$

4 wyznacz finalny podział danych reprezentowanych przez

WE: symetryczna macierz S taka, że $s_{ii} = 0$

- wyznacz $S = D^{-1/2}SD^{-1/2}$, $D = \operatorname{diag}(S\mathbf{e}) = \operatorname{diag}(\mathsf{d}_1, \dots, \mathsf{d}_m)$
- 2 wyznacz $Y = (\mathbf{y}_1, \dots, \mathbf{y}_k)$; $\mathbf{y}_j j$ -ty dominujący wektor własny $\mathcal{S}$
- 3 rzutuj wiersze macierzy Y na sferę jednostkową, tzn. utwórz macierz $Z=[z_{ij}],\ i=1,\ldots,m,\ j=1,\ldots,k$ o elementach

$$z_{ij}=y_{i,j}/\|\mathbf{y}_{i\cdot}\|$$

wyznacz finalny podział danych reprezentowanych przez macierz Z

Zastosuj:

- 1 algorytm k-średnich,
- 2 algorytm rotacji spektralnej (Huang, Nie, & Huang, 2013):
- 3 QR faktoryzację (Zha, He, Ding, Gu, & Simon, 2001),

4 D > 4 A > 4 B > 4 B >

Zastosuj:

- 1 algorytm k-średnich,
- 2 algorytm rotacji spektralnej (Huang, Nie, & Huang, 2013): $\min_{Q,H} \|YQ H\|_F$ p.o. $Q^TQ = \mathbb{I}$, $H \in \{0,1\}^{m \times k}$,
- 3 QR faktoryzację (Zha, He, Ding, Gu, & Simon, 2001), (Freder, & van Barel, 2010), (Damle, Minden, & Ying) $[Q,R,P]=qr(\mathbf{Y}^T); \ \%Q^TQ=\mathbb{I}, \ P-\text{macierz permut.}$ u=inv(R(1:K,1:K))*R*P'; $[\text{tmp},r1]=\max(abs(u^T),[],2);$

Dla $Z \in \mathbb{R}^{2000 \times 3}$: wariant (1) trwa 0.03737 $\pm$ 0.00958, a randomizowany wariat (3): $10^{-4}(4.8034 \pm 5.0504) \approx 0.001067$ (średnie z 50 powtórzeń).

S.T. Wierzchoń

IPI PAN

Algorytm NJW - wyznaczanie finalnego podziału danych

Zastosuj:

- 1 algorytm *k*-średnich,
- 2 algorytm rotacji spektralnej (Huang, Nie, & Huang, 2013): $\min_{Q,H} \|YQ H\|_F$ p.o. $Q^TQ = \mathbb{I}, H \in \{0,1\}^{m \times k}$,
- 3 QR faktoryzację (Zha, He, Ding, Gu, & Simon, 2001), (Freder, & van Barel, 2010), (Damle, Minden, & Ying) $[Q,R,P]=qr(Y^T); \%Q^TQ=\mathbb{I}, P-\text{macierz permut.}$ u=inv(R(1:K,1:K))*R*P'; $[\text{tmp,r1}]=\max(\text{abs}(u^T),[],2);$

Dla $Z \in \mathbb{R}^{2000 \times 3}$: wariant (1) trwa 0.03737 $\pm$ 0.00958, a randomizowany wariat (3): $10^{-4}(4.8034 \pm 5.0504) \approx 0.001067$ (średnie z 50 powtórzeń).

S.T. Wierzchoń

IPI PAN

Algorytm NJW - wyznaczanie finalnego podziału danych

Zastosuj:

- 1 algorytm *k*-średnich,
- 2 algorytm rotacji spektralnej (Huang, Nie, & Huang, 2013): $\min_{Q,H} \|YQ H\|_F$ p.o. $Q^TQ = \mathbb{I}, H \in \{0,1\}^{m \times k}$,
- 3 QR faktoryzację (Zha, He, Ding, Gu, & Simon, 2001), (Freder, & van Barel, 2010), (Damle, Minden, & Ying) $[Q,R,P]=qr(Y^T); \%Q^TQ=\mathbb{I}, P-\text{macierz permut.}$ u=inv(R(1:K,1:K))*R*P'; $[\text{tmp,r1}]=\max(\text{abs}(u^T),[],2);$

Dla $Z \in \mathbb{R}^{2000 \times 3}$: wariant (1) trwa 0.03737 $\pm$ 0.00958, a randomizowany wariat (3): $10^{-4}(4.8034 \pm 5.0504) \approx 0.001067$ (średnie z 50 powtórzeń).

Zastosuj:

- 1 algorytm k-średnich,
- 2 algorytm rotacji spektralnej (Huang, Nie, & Huang, 2013): $\min_{Q,H} \|YQ H\|_F$ p.o. $Q^TQ = \mathbb{I}, H \in \{0,1\}^{m \times k}$,

Dla $Z \in \mathbb{R}^{2000 \times 3}$: wariant (1) trwa 0.03737 ± 0.00958 , a randomizowany wariat (3): $10^{-4} (4.8034 \pm 5.0504) \approx 0.001067$ (średnie z 50 powtórzeń).

- Złożoność pamięciowa: $O(m^2)$
- Złożoność czasowa $O(m^3)$
- Konieczność reklasyfikacji
- Jak klasyfikować nowe obserwacje?

- Złożoność pamięciowa: $O(m^2)$,
- Złożoność czasowa $O(m^3)$
- Konieczność reklasyfikacji
- Jak klasyfikować nowe obserwacje?

- Złożoność pamięciowa: $O(m^2)$,
- Złożoność czasowa O(m³)
- Konieczność reklasyfikacji
- Jak klasyfikować nowe obserwacje?

- Złożoność pamięciowa: $O(m^2)$,
- Złożoność czasowa O(m³)
- Konieczność reklasyfikacji
- Jak klasyfikować nowe obserwacje?

- Złożoność pamięciowa: $O(m^2)$,
- Złożoność czasowa O(m³)
- Konieczność reklasyfikacji
- Jak klasyfikować nowe obserwacje?

Nowe podejścia do pokonywania złożoności

- RanNLA Randomized Numerical Linear Algebra (Drineas, & Mahoney, 2016), (Mahoney, 2016): Randomizacja jako narzędzie wspomagające konstrukcję algorytmów o małym czasie wykonywania i lepszej stabilności. Jednym z głównych chwytów jest *sketching*: zastąpienie dużej macierzy A mniejszą, np. $\widehat{A} = A\Omega$, która reprezentuje istotne własności A
- Sparsity (wybór podzbioru obserwacji z X): (Alzate, & Suykens, 2011), (Federix, & van Barel, 2010), oraz
- Compressed sensing, np. (Tremblay, Puy, Gribonval, & Vanderghevnst. 2016)

Nowe podejścia do pokonywania złożoności

- **RanNLA** Randomized Numerical Linear Algebra (Drineas, & Mahoney, 2016), (Mahoney, 2016): Randomizacja jako narzędzie wspomagające konstrukcję algorytmów o małym czasie wykonywania i lepszej stabilności. Jednym z głównych chwytów jest *sketching*: zastąpienie dużej macierzy A mniejszą, np. $\widehat{A} = A\Omega$, która reprezentuje istotne własności A.
- 2 Sparsity (wybór podzbioru obserwacji z X): (Alzate, & Suykens, 2011), (Federix, & van Barel, 2010), oraz
- 3 Compressed sensing, np. (Tremblay, Puy, Gribonval, & Vandergheynst, 2016)

Nowe podejścia do pokonywania złożoności

- **I RanNLA** Randomized Numerical Linear Algebra (Drineas, & Mahoney, 2016), (Mahoney, 2016): Randomizacja jako narzędzie wspomagające konstrukcję algorytmów o małym czasie wykonywania i lepszej stabilności. Jednym z głównych chwytów jest *sketching*: zastąpienie dużej macierzy A mniejszą, np. $\widehat{A} = A\Omega$, która reprezentuje istotne własności A.
- 2 Sparsity (wybór podzbioru obserwacji z X): (Alzate, & Suykens, 2011), (Federix, & van Barel, 2010), oraz
- 3 Compressed sensing, np. (Tremblay, Puy, Gribonval, & Vandergheynst, 2016)

Nowe podejścia do pokonywania złożoności

- **I RanNLA** Randomized Numerical Linear Algebra (Drineas, & Mahoney, 2016), (Mahoney, 2016): Randomizacja jako narzędzie wspomagające konstrukcję algorytmów o małym czasie wykonywania i lepszej stabilności. Jednym z głównych chwytów jest *sketching*: zastąpienie dużej macierzy A mniejszą, np. $\widehat{A} = A\Omega$, która reprezentuje istotne własności A.
- 2 Sparsity (wybór podzbioru obserwacji z X): (Alzate, & Suykens, 2011), (Federix, & van Barel, 2010), oraz
- 3 Compressed sensing, np. (Tremblay, Puy, Gribonval, & Vandergheynst, 2016)

Sygnały na grafach – literatura

- A. Sandryhaila, J.M.F. Moura: Big data analysis with signal processing on graphs
- 2 D. Shuman *et al.* The emerging field of signal processing on graphs
- 3 D.K. Hammond *eta al.* Wavelets on graphs via spectral graph theory
- 4 I. Pesenson: Sampling in Paley-Wiener spaces on combinatorial graphs

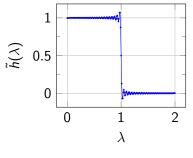
Sygnały i ich filtrowanie

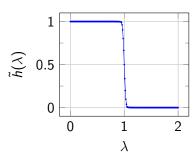
- Sygnał: $\mathfrak{s}$: $V \to \mathbb{R}$; $\mathfrak{s}$ zastępujemy przez wektor $\mathbf{s} \in \mathbb{R}^m$.
- Jeżeli $h: [0,2] \to \mathbb{R}$, to $H = h(\mathcal{L}) = Uh(\Lambda)U^{T}$ filtr grafowy, przy czym $h(\Lambda) = \operatorname{diag}(h(\lambda_1, \ldots, h(\lambda_m))). H = H^{\mathsf{T}}.$ $\hat{\mathbf{s}} = H\mathbf{s} = (\mathbf{s}^T H)^T - \text{przefiltrowany sygna}.$
- Jeżeli $h_{\lambda_k}(\lambda) = 1$ gdy $\lambda \leq \lambda_k$ i $h_{\lambda_k}(\lambda) = 0$ w p.p., to $H_{\lambda_k} = U_k U_k^{\mathrm{T}}$, gdzie $U_k = U(:, 1:k)$ – filtr dolnoprzepustowy.
- Przyjmując wielomianową aproksymację $h(\xi) \approx \hat{h}(\xi) = \sum_{\ell=0}^{p} \alpha_{\ell} \xi^{\ell}$. W tym przypadku

$$H \mathbf{s} pprox ilde{H} \mathbf{s} = \sum_{\ell=0}^p lpha_\ell \mathcal{L}^\ell \mathbf{s}; \quad \mathcal{L}^\ell \mathbf{s} = \mathcal{L}(\mathcal{L}^{\ell-1} \mathbf{s})$$

Filtr dolnoprzepustowy – aproksymacja

Rysunek: Aproksymacja Czebyszewa (lewy rys.) oraz Czebyszewa-Jacksona (prawy). $\tilde{H}\mathbf{s} = \sum_{\ell=0}^{p} \alpha_{\ell} T_{\ell}(\mathcal{L})$, gdzie $T_{0}(\mathcal{L}) = \mathbf{s}$, $T_{1}(\mathcal{L}) = \mathcal{L}\mathbf{s} - \mathbf{s}$, $T_{\ell}(\mathcal{L}) = 2(\mathcal{L}T_{\ell-1}(\mathcal{L}) - T_{\ell-1}(\mathcal{L})) - T_{\ell-2}(\mathcal{L})$, $\ell > 1$.

◆□▶◆□▶◆■▶◆■▶ ■ 釣Q(

Szacowanie odległości w przestrzeni spektralnej

Niech $H_{\lambda_k} = U_k U_k^{\mathrm{T}}$, δ_i – i-ty wiersz macierzy $\mathbb{I}$. Niech $R^{m \times \eta}$ macierz o elementach $r_{ij} \sim \mathcal{N}(0, 1/\eta)$. Wtedy

$$(H_{\lambda_k}R)^{\mathrm{T}}\boldsymbol{\delta}_i = (R^{\mathrm{T}}U_k)(U_k^{\mathrm{T}}\boldsymbol{\delta}_i) = R'\mathbf{f}_i$$

gdzie $\mathbf{f}_i = (\mathbf{y}^i)^{\mathrm{T}}$ – transponowany i-ty wiersz macierzy $Y = U_k$ (krok 2 w NJW), a $R' = R^{\mathrm{T}}U_k \in \mathbb{R}^{\eta \times m}$ macierz o elementach $r_{ij} \sim \mathcal{N}(0, 1/\eta)$.

Lemat Johnsona-Lindenstraussa(Achlioptas, 2003)

Lemma

Let P be an arbitrary set of m points in $\mathbb{R}^n$ represented as an $m \times n$ matrix A. Given $\epsilon, \beta > 0$ let $\eta_0(m, \epsilon, \beta) = \frac{4+2\beta}{\epsilon^2/2 - \epsilon^3/3} \ln m$. For any $\eta \geqslant \eta_0$ let R be a $n \times \eta$ random matrix with elements

$$r_{ij} \sim \mathcal{N}(0, 1/\eta), \ r_{ij} = \left\{ egin{array}{ll} +1 & p = 1/2 \ -1 & p = 1/2 \end{array}
ight., \ r_{ij} = \sqrt{ heta} \left\{ egin{array}{ll} +1 & p = 1/(2 heta) \ -1 & p = 1/(2 heta) \ 0 & otherwise \end{array}
ight.$$

Let $g: \mathbb{R}^n \to \mathbb{R}^\eta$ map i-th row of A to i-th row of $E = AR/\sqrt{\eta}$. Then with prob. at least $1 - m^{-\beta}$ for all $u, v \in P$

$$(1-\epsilon)\|u-v\|^2 \le \|g(u)-g(v)\|^2 \le (1+\epsilon)\|u-v\|^2$$

200

Zastosowanie lematu J-L

Przyjmując
$$g(\mathbf{f}_i) = R'\mathbf{f}_i = (H_{\lambda_k}R)^{\mathrm{T}}\boldsymbol{\delta}_i = \tilde{\mathbf{f}}_i$$
 mamy

$$\widetilde{d}_{ij} = \|\widetilde{\mathbf{f}}_i - \widetilde{\mathbf{f}}_j\| = \|g(\mathbf{f}_i) - g(\mathbf{f}_j)\|$$

Stosując lemat J-L stwierdzamy, że dla dowolnych $\epsilon \in (0,1]$ i $\beta > 0$, jeżeli $\eta \geqslant \eta_0(m, \epsilon, \beta)$ to z prawdopodobieństwem przynajmniej $1 - m^{-\beta}$ mamy

$$(1-\epsilon)d_{ij} \leqslant \tilde{d}_{ij} \leqslant (1+\epsilon)d_{ij}$$

WAŻNE: $H_{\lambda_{\nu}}$ można zastąpić jego aproksymacją $H_{\lambda_{\nu}}$

PROBLEM

JAK WYZNACZYĆ λ_k ?

Przybliżone wyznaczanie λ_k (1)

- E. Di Napoli et al.: Efficient estimation of eigenvalue counts in an interval, T. Li et al. Fast compressive spectral clustering.
- Jeżeli A jest nieosobliwa i hermitowska, to $A = U \Lambda U^{\mathrm{T}}$ przy czym liczba dodatnich wartości własnych (w.w.) A jest równa liczbie dodatnich w.w. Λ (Sturm count). Liczba $\mu_{[a,b]}$ w.w. należących do przedziału [a,b] jest równa różnicy miedzy liczbą dodatnich w.w. macierzy $A-b\mathbb{I}$ oraz $A-a\mathbb{I}$.
- Niech $P = \sum_{\lambda \in [a,b]} \mathbf{u}_{\lambda} \mathbf{u}_{\lambda}^{T}$ (projektor spektralny). $\mu_{[a,b]} = \operatorname{tr}(P) = \frac{1}{n_{v}} \sum_{j=1}^{n_{v}} \mathbf{v}_{j}^{T} P \mathbf{v}_{j},$ $\mu_{[a,b]} \approx \sum_{j=1}^{n_{v}} \sum_{i=0}^{n_{v}} \alpha_{i} \mathbf{v}_{j}^{T} T_{i}(\mathcal{L}) \mathbf{v}_{j}.$

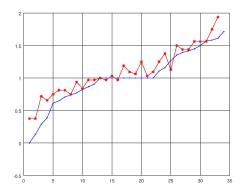
Przybliżone wyznaczanie λ_k (2)

- $\lambda_{min} = 0, \lambda_{max} = 2$
- while (counts =k)
  - $\lambda_{mid} = (\lambda_{min} + \lambda_{max})/2$
  - jch = jackson_cheby_poly_coeffs(0, λ_{mid} , 0, 2, order)
  - lacksquare wyznacz counts $=\mu_{[\mathbf{0},\lambda_{\mathit{mid}}]}$
  - if counts > k, $\lambda_{max} = \lambda_{mid}$, else $\lambda_{min} = \lambda_{mid}$;
- $\lambda_k = (\lambda_{min} + \lambda_{max})/2$

Przybliżone wyznaczanie λ_k (Przykład – sieć karate)

Rysunek: Rzeczywiste (niebieski) i przybliżone (czerwony) w.w.

Compressive spectral clustering (Tremblay et al., 2016

- WE: laplasjan $\mathcal{L}$, liczba skupień k, parametry: $\eta = 4 \log m$, p = 50
- lacktriangle Wyznacz przybliżoną wartość $\tilde{\lambda}_k$
- lacksquare Wyznacz aproksymacje $ilde{h}_{ ilde{\lambda}_k}$ oraz $ilde{H}_{ ilde{\lambda}_k}$
- Filtruj losową macierz R, $F = (\tilde{H}_{\tilde{\lambda}_k}R)$.
- Wyznacz wektory cech $ilde{f}_i = (F^{\mathrm{T}} oldsymbol{\delta}_i) / \|F^{\mathrm{T}} oldsymbol{\delta}_i\|$
- **z** zastosuj algorytm k-średnich do zbioru $\{\tilde{f}_1, \dots, \tilde{f}_m\}$.

Dziękuję za uwagę